

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

4. Ex Cypriani Historia Infallibilitatem Pontificiam potiùs firmari, quàm everti sex evidentibus argumentis elucescit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

aliique Asiatici initio restiterint, constat tamen istos errasse, ac tandem veritate convictos esse.

IV. *Opponit 4.* (a) Exemplum S. Cypriani Episcopi & Martyris Carthaginensis, aliorumque quam plurimum Africae Episcoporum, qui Decretum Stephani Papæ de hæreticis non rebaptizandis nullo modo recepere; neque tamen aut Cyprianus, aut Firmilianus, aut Dionysius Alexandrinus, Athanasius, Optatus, Cyrillus Hierosolymitanus, Basilius, aliique Asiae, Africaeque Episcopi pro hæreticis habiti sunt; donec in Arelatenfi, Nicæno, ac Constantinopolitano Concilijs Baptisma hæreticorum repeti prohiberetur. Constat ergo Patres, tertij, quarti, quintique sæculi ejus sententiæ fuisse, ut crederent, ultimum ac Decretorium de causis fidei judicium non penes Pontificem, sed Concilium esse. Ita Maimburgus ex Launoio & Centuriatoribus argumentatur, quod ferè perpetuum apud hunc Auctorem. Additque S. Augustinum (b) apertè testari, S. Cyprianum, qui Stephano Pontifici non cesserat, cessurum tamen fuisse, si eo tempore questionis hujus veritas eliquata & declarata per plenarium Concilium fuisset. Censuit ergo non tantum S. Cyprianus, sed etiam S. Augustinus, in causis fidei dirimendis majorem esse Concilij, quam Pontificis auctoritatem, ultimumque judicium non ad hunc, sed ad Concilium pertinere.

Resp. Superfedeo historiâ Cypriani pertexendâ, quam in Regali Sacerdotio (c) fusè prosecutus sum, & ad solam Maimburgi argumentationem respondebo. Nam *Primò* mirari lubet hujus hominis inconstantiam. Quandiù nulla Galliam inter Romamque simulas erat; nemo extollendæ Pontificum Majestati Maimburgo flagrantior. Imò hoc ipso Cypriani exemplo confutandis Calvinistis utitur: (d) *Abeo, inquit, tempore, quo Stephanus rebaptizari hæreticos vetuit, error Cypriani in hæresin transijt, &c.* Ubi verò oriri inter Romam, Galliamque dissidia cœpere, Pontifice Ecclesiasticam libertatem contra Regios Ministros protegente; Maimburgus continuò nullâ curâ causæ melioris ad Regios transire, & hoc ipsum Cypriani exemplum, quo nuper pro veritate, nunc contra veritatem urgere.

N n z *Osdem*

(a) Maimb. §. 10. (b) S. Augustin. lib. 1. de Bapt. contra Donat cap. 4. (c) Regale Sacerdot. lib. 3. §. 9. n. 4. (d) Maimb. dans sa 2. lettre sous le nom de Francois Romain.

O fidem temporum, non Evangeliorum! ut cum Beato Hilario exclamem: Quis non videt Maimburgum hac agendi, scribendique ratione corrupisse, quidquid olim contra Calvinistas disputaverat? quam enim fidem præstabunt contraria differenti? Ergo Maimburgus jam Gallus, jam Romanus, jam Hispanus est, jam totus, jam ex dimidio Catholicus, ac in omnem vultum compositus, utcunque aula placuerit; at veritas semper est eadem. *Secundo.* Idem Cyprianus, quem Maimburgus Romanæ Cathedræ opponit, cum tranquillo animo esset, nec indignatione agitato, egregiè pro ejusdem Cathedræ infallibili auctoritate scripsit; sicut enim epistola 55. ad Cornelium loquitur: *Navigare audent & ad Petri Cathedram, usque ad Ecclesiam principalem, unde Unitas Sacerdotalis exorta est, nec cogitare eos esse Romanos, ad quos perfidia non possit habere accessum.* Hæc Cyprianus serenâ adhuc facie: at perturbatâ contrarium scripsit: quæro ergo, cur malis Cypriano credere irato & offenso, quàm integro, pacatôque? *Tertio.* Cyprianum, omnesque, qui illi contra Stephanum Papam adhærebant, certum est, errasse, ac postea mutatis sententijs respuisse; de Cypriano id clarè S. Augustinus insinuat *epist. 48. ad Vincentium, & lib. 2. contra Donatistas.* De Dionysio verò, aliisque Episcopis, qui priùs cum Cypriano senserant, mutasse sententiam certum est, ex testimonio ejusdem Augustini, (a) Dionysij ipsius Patriarchæ Alexandrini, ac præsertim S. Hieronymi, qui ita scribit: *Illi ipsi Episcopi, qui rebaptizandos hæreticos cum ipso statuerant (hoc est cum Cypriano) ad antiquam consuetudinem revoluti novum emisere Decretum.* Habemus ergo Cyprianum (aut saltem Cypriani sectatores) & errantem, & erroris pœnitentem, quæro ergo cur malit Maimburgus, Pontificiam auctoritatem cum Cypriano errante impetere, quàm cum Cypriano pœnitente defendere? non agnoverit Cyprianus Cathedræ infallibilitatem: esto; at tunc erravit, quis verò prudens errorem in exemplum, ac imitationem sibi proponat? & quàm misera est causa, quæ sustineri alijs rationibus non potest, quàm exemplis errantium? *Quarto.* Sed & nimium hoc argumentum probat, quippe illo contra intentionem Maimburgi sequeretur, non Pontificem tantum, verum etiam Univerfale Concilium errare

(a) S. August. contra Crescon. lib. 3. cap. 3. Dionys. apud Euseb. lib. 7. cap. 9. S. Hieron. in Dialog. contra Lucifer.

errare posse. Scribit enim Maimburgus etiam post Arelatenſe & Nicænum Concilium, ſententiam de rebaptizandis hæreticis fuiſſe ab Athanaſio, Baſilio, Cyrillo Hieroſolymitano aliſque deſenſam. Et quidem de Baſilio res eſt clara; nam Concilium Nicænum ſtatue- rat *canon. 19.* omnium hæreticorum baptiſma validum, nec repe- tendum eſſe, exceptis Paulianiſtis: idque etiam teſtatur S. Hiero- nymus contra Luciferianos; & ratio eſt, quia ut notat S. Innocen- tius I. *epiſtolâ 22. cap. 5.* Paulianiſtæ non baptizabant in nomine Patris & Filij & Spiritûs Sancti, & tamen nihil obſtante Decreto Nicæno negari vix poteſt tam S. Baſilium, quàm S. Athanaſium omnium Arianorum Baptiſmum reſpuiſſe, quamvis in nomine Patris & Filij & Spiritûs Sancti Baptiſmum conferrent. Verba S. Athanaſij hæc ſunt: (a) *Ariani in periculum veniunt, ne amitant integritatem Myſterij, de Baptiſmo autem loquor; Patrem enim verum illi non pronuntiant, eò quòd negant aliquid ex ipſo exiſtere ſimile ipſius ſubſtantia: negant quoque verum filium, aliumque ex non entibus ſibi commiſcentes in Baptiſmo proferunt non enim in Patre & Filio tribuunt Baptiſma Ariani, ſed in Creatore & Creatura. Sicut ergo Creatura diverſum quid à Filio eſt, ita diverſum quid à vero Baptiſmate eſt, quòd ab illis exſtimatur dari, tamenſi nomen Patris & Filij, quia illa in ſcripturis vident, ſimulent ſe nominare; non enim, qui ſimpliciter ait, Domine, is eſt, qui donat legitimum Baptiſma, ſed qui nomen exprimit, & veram fidem habet* Ita quoque, qui cum Ario ſentiunt, etiamſi recitent ſcripta, proloquanturque ipſa nomina, fruſtrantur, illuduntque eis, qui ab ipſis Baptiſmum accipiunt. Vides hic S. Athanaſium apertè profiteri, nullum eſſe Baptiſmum Arianorum; quia licèt Evangelicâ formulâ baptizarent, non tamen Evangelicâ fide. Sed adhuc clariùs loquitur S. Baſilius; ſic enim habet epiſtolâ ad Amphiloſochium *canon. 47.* *Encratita, Saccophori, & Apotactita ſubijciuntur eidem rationi, ſicut Novationi; quia de illis editus eſt canon, eſſi diverſus; nos autem unâ, eadèmq; ratione eos omnes baptizamus. Si autem prohibita eſt apud nos hæc rebaptizatio, ſicut & Romanis alicuius Oecumènicæ Synodi gratiâ, noſtra tamen ratio vires obtineat. Eos igitur in Eccleſiam non admittimus, niſi in noſtrum Baptiſma baptizati fuerint. Ne dicant in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum baptizati ſumus, qui quidem DEUM malorum effe- ctorem eſſe exiſtimant. Vides Baſilium poſt Concilium non ſolum Arelatenſe, ſed etiam Nicænum credidiſſe rebaptizandos eſſe hæ-*

N n 3 reticos

(a) S. Athanaſ. ſerm. 3. contra Arian.

reticos, quantumvis rectâ formâ Baptismi usos. Si ergo ex Maimburgi sententia idem Pontifex falli posse credendus est, quia post ejus Decretum nihilominus Cyprianus, aliique ab Hæreticis baptizatos iterum tingebant; an non æquè concludi poterit, etiam Concilia Oecumenica falli posse, quia post Nicænum Decretum Athanasius & Basilius baptismum repetebant? & planè duo illi Athanasius & Basilius, si doctrinam, peritiâque scripturarum aestimes, centum Cyprianis anteponi debent; Cyprianus enim inter Gentilium sacrilegia consenuerat, & provecâ jam ætate, ac Neophytus Episcopatum adeptus est, tenuitque annos decem. Si ergo Conciliorum infallibilitati nihil derogat, Athanasium, Basilium, aliisque à Maimburgo numeratos sententiam docuisse, imò & in opus deduxisse, Nicænis Canonibus adversam; ita nihil Pontificiæ infallibilitati adimitur, si contra Stephani Decreta Cyprianus, aliique Africæ Episcopi moliti aliquid sunt. Quidquid ergo Maimburgus pro Concilio responderit, ego pro Pontifice respondebo. Si dicat errasse Basilium; dico ego errasse Cyprianum. Si dicat, credidisse Basilius, Nicænum Canonem ad Oeconomiam, hoc est, ad disciplinam, non fidem spectare, sicque pro more Regionum mutari posse, ac propterea nec ipsum Basilius, nec Athanasium hæresis damnatos esse; dicam ego idem censuisse Cyprianum, eandemque ob causam, quamvis Stephani Decretis aliquandiu obsisteret, nunquam tamen fuisse hæresis postularum, idque S. Augustinus quàm plurimis locis in eo commendat, quòd videlicet sententiam suam ita defenderit, ut tamen contrariam nec damnandam crediderit, nec propterea à Romana Communione secesserit: Stephanus ergo Papa ita hæreticos baptizari prohibuerit, ut tamen, qui eos baptizarent, hæresis non damnaret; quòd si Cypriano, aliisque Episcopis, qui cum illo sentiebant, anathema indixit, contumaciæ hæc pœna, & quòd antiquam Ecclesiæ consuetudinem everterent, non hæresis fuit. *Quintò.* Imò ex hac ipsa Cypriani historia Majestas, ac auctoritas Pontificia omni ratione superior, omnisque expers erroris vehementer elucescit. Quantus Cyprianus? quàm eloquens, quàm sanctus, quot Synodorum, atque Episcoporum, qui postea Martyrio defuncti sunt, auctoritate munitus, quantisque rationibus ex sacris litteris succinctus? & tamen quàm-

quàmprimùm suas opiniones, quantumvis veritatem apprimè imitarentur, Romanæ sententiæ prætulit, in errores prolapsus est totâ Ecclesiâ damnatos; unicum Stephani Decretum paucis verbis conceptum omnibus illis argumentorum, Episcoporum, Synodorum, Martyrùmque cohortibus præpotuit, Româ iterùm Carthaginem, Africâque vincente. Si ergo etiam Cypriani, etiam integræ, pluresque Synodi clarissimis Episcopis atque sanctissimis instructæ agminatim cadunt, imò Africa tota errore involvitur, quoties Romanæ faci oculos claudit, quid rogo de alijs erit, qui nihil habent, quod cum Cypriani ingenio, doctrina, eloquentia, sanctitate componi potest? Omnes Africa, Mauritania, Numidiæ, Ægypti, Cappadociæ, Ciliciæ, Galatiæ, Phrygiæque Episcopi Ductore Cypriano hallucinantur, quàmprimùm à Pontifice Romano secedunt; quis ergo erroris securus erit? Evolve totam historiam Ecclesiasticam, paucos reperies, qui noluerint acquiescere Romæ definitis; & isti pauci semper errârunt; frustra ergo extra hunc portum salutem quæris, ubi omnes naufragium passi. Errat Polycrates, errat Cyprianus, errat Polycarpus, errat Firmilianus, errat Dionysius, errant denique caduntque, quotquot cum hac palma luctantur; quis neget invictam esse immotamque? stetit, victique jam mille sexcentos annos, millies concussa, millies quassata, quis neget perpetuam fore? si vitrum, non adamas esset, dudum cessisset tot malleos experta. *Sexto.* Ex quibus omnibus facile jam colligas, quid Maimburgo responderi debeat Cypriani casu exultanti. *Resistit Pontifici.* Fateor, sed idem erravit, ac postea poenituit. *Non credit Pontificem infallibilem esse.* Concedo, at æquè non credidit Baptismum, quem hæretici conferunt, validum esse. Si ergo non idem Baptismus hæreticorum invalidus est, quia Cyprianus credidit invalidum esse; ita non idem Papa fallibilis est, quia Cyprianus fallibilem esse credidit. Quod si error Cypriani nihil nocet Baptismo, ita error Cypriani nihil nocet Pontifici. Et si teste Augustino, idem Cyprianus circa Baptismum erravit: *Quia illo tempore questionis istius veritas nondum eliquata & declarata per Universale Concilium fuerat, cui & ipse sine dubio crederet.* Idem ego de Pontificis auctoritate infallibili dicam; eo enim tempore, quo Cyprianus tanto æstu, quantus Martyrem non decuit, in Pontificem fereba-

tur;

tur; quæstionis istius veritas de Pontificis infallibilitate nondum
 eliquata & declarata per Concilium Universale fuit, videlicet
 Chalcedonense, Constantinopolitanum, utrumque Lugdunense,
 Florentinum, ac Lateranense, nondum unanimi Patrum consen-
 su; quibus omnibus & ipse Cyprianus cederet, si jam viveret.
Sed nemo Cyprianum fuisse hæreticum dixit. Merito, nam nec Stephanus
 dogma fidei constituit, sed solum prohibuerat, *contra Antiquam Ecclesia
 consuetudinem aliquid innovare.* An parum tibi videtur errare, qui Pon-
 tificem non audit, nisi etiam hæreticus sit? Quid miraris errasse
 Cyprianum circa hanc quæstionem, cum nondum discussa, exacte-
 que librata fuerit, quando ipse Augustinus (a) fatetur, etiam
 Concilia errare: *Nisi primò diutius per Orbis terrarum Regiones multis hinc
 atque hinc disputationibus & collationibus Episcoporum pertractata fuerint.* Ubi
 nota loqui Augustinum de Concilio plenariò. Cum verò S. Augu-
 stinus, quoties hoc argumentum, factumque Cypriani præ mani-
 bus habet, videtur Concilium plenarium requirere: optimo jure
 id facit, quamvis enim sola Pontificis auctoritas de Cathedra
 loquentis sufficiat decidendæ veritati, non sufficit tamen ijs revin-
 cendis, qui Pontificis auctoritatem pro suprema & infallibili non
 agnoscunt. Quemadmodum scriptura omnino erroris expers est,
 sufficitque omni dubio expungendo; si quis tamen scripturas, aut
 humani ingenij partem esse dicat, falsòque obnoxias: alijs argu-
 mentis, aliisque auctoritatibus, quam ex scriptura petitis opus
 fuerit. Papa ergo infallibilis; si quis tamen infallibilem neget
 (negabit verò omnis, qui defendendo errori animum obstinaverit)
 ei convincendo Concilij opus erit; quamquam qui semel Pontifi-
 cem exclusit, non tam Concilium amat, quam hujus obtentu
 moras, induciatque errori, & forsan hæc ipsa mens Cypriano fuit,
 nullum aliud in terris iudicium præter Divinum admittentis; sic
 enim scribit: (b) *Habeat omnis Episcopus pro licentia libertatis, & potestatis
 sue arbitrium proprium, tanquam judicari ab alio non possit, cum nec ipse possit
 alium judicare; sed expectemus Universi iudicium Domini Nostri JESU Christi,
 qui unus & solus habet potestatem, & proponendi nos in Ecclesia sua gubernatione,
 & de actu nostro judicandi.*

Opponit s.

(a) S. August. de Baptif. contra Donatist. lib. 2. cap. 4. (b) S. Cyprian. in
 Conc. Carthag. Anno 256. aut secundum alios 258.